

KUNGLIGA OPERAN AB
(Org.nr. 556190-3294)

BOKSLUTS- KOMMUNIKÉ

Januari–december 2023

KUNGLIGA OPERAN AB (OPERAN) ÄR ETT AV STATEN HELÄGT AKTIEBOLAG.

Den FINANSIELLA UTVECKLINGEN i SAMMANDRAG

NYCKELTAL (MKR)	2023	2022	2021	2020	2019
Antal produktioner	20	21	10	13	21
Antal premiärer	9	11	6	7	9
Beläggningsgrad stora scenen	81 %	68 %	60 %	51 %	77 %
Antalet föreställningar stora scenen	179	179	71	91	207
Antal besökare föreställningar och övriga aktiviteter	286 663	250 711	68 409	74 021	296 600
Antal digitala besökare (Operan Play, OperaVision, SVT med flera)	458 403	385 981	493 809	927 875	395 469
Nettoomsättning	118,2	100,9	43,4	48,0	112,5
Statliga anslag	511,8	506,5	522,7	525,5	508,2
Egenfinansiering	19 %	17 %	8 %	8 %	18 %
Eget kapital	86,2	85,4	84,5	60,0	39,2
Soliditet	25 %	24 %	24 %	18 %	12 %

Feb 2020-feb 2022 begränsningar i fysisk publik på grund av rådande pandemi

ALLMÄNT om VERKSAMHETEN

KUNGLIGA OPERAN AB (Operan) är Sveriges nationalscen för opera och balett grundad 1773 och med det nuvarande Operahuset invigt 1898. Operan ska vara den i Sverige ledande institutionen inom opera och balett och som nationalscen stå på högsta nivå när det gäller utveckling, förnyelse och konstnärlig kvalitet samt hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder. Operan ska nå en så stor och bred publik som möjligt och rikta sig till såväl vuxna som till barn och unga samt vara en angelägenhet för en publik i hela landet. Regeringens riktlinjer för statens anslag 2023 är i princip oförändrade sedan föregående år.

VD har ORDET

2023 blev ett på många sätt extraordinärt år. Firandet av 250-årsjubileumet satte sin prägel på året med ett antal olika aktiviteter och startade med Jubileumsgalan den 18 januari – samma datum som den första operan på svenska hade premiär i Bollhuset 1773. Galan följdes sedan av jubileumskonsserter och visningar, utförsäljning av historiska kostymer, frukostseminarier och utställningen Teaterkungen. Prakten, makten och teaterkostymerna på Gustav III:s tid, i samarbete med Livrustkammaren, där dräkter, rekvisita och dokument ur Operans unika historiska arkiv ställdes ut.

UPPMÄRKSAMHETEN KRING Operans jubileum överträffade till och med våra högt ställda förhoppningar, och bidrog måhända också till ett riktigt starkt publikintresse under året. Trots bistrare ekonomiska tider nådde Operan både en hög beläggning och en betydande andel förstagångsbesökare.

Inte bara Operan som helhet firade jubileum utan Unga Operan firade också jämna 20 år. Det är med stor stolthet vi konstaterar att Unga Operan vuxit fram som en allt mer självklar och etablerad del av Operans verksamhet. Varje år når vi över 50 000 barn och unga med våra föreställningar och aktiviteter i Operahuset men också, i allra högsta grad, utanför huset. Genom våra föreställningar, konserter och workshops på skolor och på andra scener söker vi upp och möter barn och unga. Därigenom får de en möjlighet att bekanta sig med klassisk musik, sång och dans. För många är det första mötet med levande musik och scenkonst. Något som öppnar upp för nya tankar och livsval, och som de bär med sig resten av sina liv.

Under 2023 togs ytterligare viktiga steg framåt i diskussionerna kring Operahusets framtid. I juni fick Statens Fastighetsverk (SFV) regeringens uppdrag att genomföra en ny förstudie kring en renovering av Operahuset, i dialog med hyresgästerna Operan och Operakällaren. Förstudien ska vara klar den sista april 2024. Givet Operahusets prekära situation, med återkommande incidenter till följd av bristande underhåll, är det välkommet att regeringen skickat tydliga signaler om att de vill se ett högt tempo i arbetet framåt. Samtidigt är det viktigt att en renovering av Operahuset tar hänsyn till Operans långsiktiga verksamhetsbehov samt det omedelbara arbetsmiljökrav som ställs på ett teaterhus idag. Den kommande renoveringen kommer att ta tid och kräva stora ingrepp i Operans verksamhet. Det är därför av största vikt att Operahuset, när det åter tas i bruk, blir ett hållbart och långsiktigt lyft för verksamheten, konstformerna, Stockholm och Sverige.

Det gångna året kom tyvärr också att innehålla det värsta en arbetsplats kan vara med om; en arbetsplatsolycka med dödlig utgång. Den 21 september förolyckades en kär vän och kollega genom ett fall från en teknikbalkong. Hela Operahuset hamnade i chock och sorg. Olyckan har utretts med hjälp av oberoende extern expertis, samtidigt som riskanalyser genomförts för att identifiera åtgärder för att stärka arbetsmiljöarbetet på och omkring scenen. Ett stort antal åtgärder har också skyndsamt genomförts för att säkerställa att en incident som denna aldrig händer igen. Att utveckla rutinerna för arbetsmiljöarbetet och stärka säkerhetskulturen kommer att ta tid, men är absolut nödvändigt. Stort fokus kommer fortsatt att ligga på detta arbete under 2024 och framåt.

Nu lämnar vi jubileumsåret 2023 och går in i ett nytt år. 2024 kommer att bli ett avgörande år för Operan då beslut om Operahusets framtid behöver fattas. Det beslutet får konsekvenser för årtionden framåt, därför behöver det inte bara vara ett beslut, utan rätt beslut. Under året kommer Operan även behöva ta beslut om hur verksamheten ska anpassas för att rymmas inom det sänkta, och därefter frysta, anslaget för 2024. Under sommaren 2024 kommer Operan att ha förlängd stängning på grund av nödvändiga renoveringsarbeten. Det blir en viktig erfarenhet för verksamheten inför den period som stundar när Operahuset stänger helt för renoveringsarbeten om ett par år.

Jag vill framföra ett varmt tack till hela Operans organisation för enastående insatser under ett år med många framgångsrika produktioner och projekt, men också svåra utmaningar. Jag ser fram emot att tillsammans med styrelse och medarbetare under 2024 skriva historia för framtiden.

Fredrik Lindgren
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

VÄSENTLIGA HÄNDELSE under 2023

VERKSAMHETEN

OPERAN HAR UNDER 2023 firat 250 år som nationalscen.

Jubileumsåret 2023 har både konstnärligt och publikmässigt varit ett mycket framgångsrikt år för Operan och dess verksamhet med höga måttal kring kundnöjdhet och beläggning. Både klassiska och välkända verk såsom *La bohème*, *Madama Butterfly*, *Rigoletto* och *Manon* har spelats samtidigt som Operan även presenterat tidigare ospelade eller mer okända verk som operan *En midsommarnattsdröm* och baletten *Le Corsaire*. Med anledning av Operans 250-årsjubileum presenterades en stor *Jubileumsgala* med repertoar från 1773 till idag. Under året framfördes även *Den stora körkonserten* och *Damkörkonsert*. För första gången i Operans historia spelades också en musikal, *Sweeney Todd*. Till detta har Operan även spelat moderna verk såsom *Klaus Nomi* och *Cacti*, samt de nyskrivna verken *Melancholia* och *Var är smörgåsen?* Utöver detta kunde Operan presentera en av världens främsta tenorer, Piotr Beczala, som gav en slutsåld konsert tillsammans med Kungliga Hovkapellet.

Under 2023 välkomnades drygt 286 000 fysiska besökare till Operans föreställningar och aktiviteter, siffror som nu ligger i linje med rekordåren före pandemin.

Operan har under 2023 (2022) spelat 20 (21) produktioner varav 9 (11) var premiärer/urpremiärer. 179 (179) föreställningar spelades på stora scenen varav 98 (103) var operaproduktioner, 72 (64) balettproduktioner och 9 (12) konserter som sågs av 166 815 (139 529) besökare.

Operan genomförde 1 044 (880) övriga arrangemang såsom konserter, visningar och gästspel med totalt 119 848 (111 182) besökare.

Under 2023 har Operan fortsatt att satsa på sin barn- och ungdomsverksamhet. Hela 16 procent av Operans alla besökare avser just besökare till Operans verksamhet riktad till familjer, barn, ungdomar och skolor.

I september 2023 inträffade en allvarlig arbetsplatsolycka vid Operan, då en scentekniker föll från en av scenbal-kongerna och avled av sina skador. Olyckan innebar en stor chock och sorg för hela Operan. Ett omfattande arbete kring den fysiska arbetsmiljön, framförallt kring scenen, påbörjades direkt efter olyckan. Totalt fick 15 föreställningar samt ett antal repetitioner och annan verksamheter ställas in till följd av olyckan. En genomlysning och förbättringar kring Operans säkerhetskultur samt ett arbete med utveckling av den psykosociala arbetsmiljön påbörjades och pågår.

DIGITALISERING

OPERAN FORTSÄTTER ATT digitalisera sina föreställningar och skapa olika bakom-scenen-material för att öka intresset för konstarna samt öka tillgängligheten för personer som av olika anledningar inte kan bege sig fysiskt till Operahuset. Operan sänder dels via Operan Play, Operans kostnadsfria digitala kanal, dels via SVT, SR, Folkets Hus och Parker samt även via OperaVision, en internationell strömningskanal. Dessa kanaler hade sammantaget 458 000 (386 000) digitala besökare under 2023.

OPERAHUSET

OPERAHUSET HAR STORA renoveringsbehov och för att Operan ska kunna möta omvärldens förväntningar på ett modernt och dynamiskt operahus krävs en utveckling av byggnaden. I denna behöver bland annat tillskapandet av en andra scen, mer ändamålsenliga repetitionslokaler för verksamhetens samtliga delar samt ökad tillgänglighet och attraktivitet för publiken ingå.

I juni 2023 gav regeringen, fastighetsägaren Statens fastighetsverk (SFV), ett medgivande till ytterligare en förstudie för heltäckande renovering av Operahuset. Utgångspunkten för förstudien är att ett projekt ska genomföras som omfattar de insatser som krävs för att åtgärda operabyggnadens renoveringsbehov och för att byggnaden ska uppfylla gällande författningskrav i fråga om bland annat tekniska egenskaper och arbetsmiljö. Projektet ska även innefatta de verksamhetsanpassningar och omdisponeringar som bedöms kostnadseffektiva och motiverade för att Operan långsiktigt ska kunna bedriva sin verksamhet i byggnaden utifrån det konstnärliga och publika uppdraget. Förstudien ska redovisas senast den 30 april 2024 och utgöra underlag för en projektering samt utgå från målsättningen att projekteringen ska redovisas 2025. SFV har meddelat att Operahuset sannolikt kommer att behöva stängas under 2026 för att påbörja arbetet.

Under våren 2023 påbörjades även en renovering av Operahusets tak och fasad, med början på den södra sidan mot Strömgatan, och som kommer fortgå fram till och med 2025. Renoveringen innebär en besvärlig arbetssituation för Operans personal med många störande moment.

NYA DEKORATELJÉER OCH REPETITIONSLOKALER I FLEMINGS- BERG SAMT MAGASIN I JORDBRO

PRODUKTIONEN AV OPERANS och Dramatens nya dekorateljéer och repetitionslokaler i Flemingsberg i Huddinge kommun pågår tillsammans med fastighetsbolaget Fabege. Byggnaderna beräknas vara färdiga för inflyttning under sommaren 2024.

Operan kommer även att tillsammans med Dramaten och Riksteatern flytta sina magasin till lokaler i Jordbro under första halvåret 2024.

Utflytten ur nuvarande lokaler i Nacka kommer att vara utmanande för hela organisationen och kräver en oerhört noggrann planering. Parallellt med själva flytten kommer det att göras stora utrangeringar då de nya lokalerna inte har samma volym som de nuvarande lokalerna.

EKONOMISKT UTFALL

Rörelsens intäkter uppgår till 630,0 mkr (607,4 mkr) varav bidrag från staten uppgår till 511,8 mkr (506,5 mkr). Övriga intäkter uppgår till 118,2 mkr (100,9 mkr).

Beläggningen på stora scenen har varit mycket hög 81 procent (68 procent) Biljettintäkter inklusive turné-intäkter uppgår till 90,2 mkr (76,4 mkr), vilket är en ökning från föregående år, trots inställda föreställningar.

Rörelsens kostnader uppgår till 638,8 mkr (607,8 mkr). En lönerörelse om 4,1 procent, försvagad krona samt en hög inflation påverkar kostnadsbilden.

Årets resultat uppgår till 0,8 mkr (1,0 mkr).

Balansomslutningen uppgår till 345,8 mkr (352,4 mkr).

Eget kapital uppgår till 86,2 mkr (85,4 mkr), vilket ger en soliditet på 25 (24) procent.

Likvida medel uppgår till 114,9 mkr (128,8 mkr).

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 11,4 mkr (24,2 mkr). Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -17,7 mkr (-17,8 mkr). Investeringarna avser materiella anläggningstillgångar. Årets kassaflöde uppgår till -13,9 mkr (-1,2 mkr).

LÖNSAMHETSMÅL, KAPITALSTRUKTUR OCH UTDELNING

OPERANS VERKSAMHET syftar inte till att ge ett ekonomiskt överskott. Enligt bolagsordningen medför inte aktierna rätt till utdelning, utan bolagets vinst ska över tid användas för att främja bolagets ändamål. I regeringens riktlinjer för statligt anslag till Operan är det fastställt att bolaget genom det egna resultatet ska säkerställa ett eget kapital som ger ekonomisk stabilitet. Någon vinstutdelning från bolaget ska därför inte ske.

OMVÄRLD OCH FRAMTIDSUTSIKTER

RIKSDAGEN HAR FÖR ÅR 2024 beslutat om ett anslag från aktieägaren till Operan om 506,8 mkr (512,1 mkr) vilket är en sänkning med -5,3 mkr. Anslaget undantas även från en årlig pris- och löneomräkning och budgetpropositionen för 2024 indikerar att anslaget ligger fast under perioden 2024–2026. Detta kommer att kräva en anpassning av verksamheten för att säkerställa en ekonomi i balans.

Biljettförsäljningen för 2024 har börjat bra. Det är dock för tidigt att dra några slutsatser kring hur verksamheten kommer att påverkas av effekterna av den ansträngda ekonomiska situationen i omvärlden. Osäkerheten kring publikens beteende är stor och verksamheten har inte möjlighet till snabba kostnadsanpassningar. En förlängd sommarstängning med sex veckor, på grund av att SFV ska byta sprinkleranläggning i Operahuset, innebär ett betydande intäktsbortfall.

Operan för en dialog med ägaren, den svenska staten, och med SFV kring frågan om renovering och utbyggnad av Operahuset. Det är av största vikt att ägaren omgående fattar beslut i denna fråga så att Operans angelägna nationalscensuppdrag kan utföras och så att stora konstnärliga värden och viktig kompetens inom Operans områden inte skall gå förlorade för lång tid framöver. Det gäller dels i förhållande till att fortsatt utveckla och bevara opera- och balettkonsten, dels för Operans stora betydelse som arbetsgivare för konstnärer och inom en rad olika yrkesområden samt även för frilansade medarbetare. Hanteras inte frågan avseende Operahuset skyndsamt kan det få långtgående konsekvenser både ekonomiskt och för verksamheten som sådan. Operan har en lång och framgångsrik historia. Nu krävs beslut som möjliggör att denna tradition kan tillvaratas och verksamheten utvecklas.

Operan står inför stora utmaningar de kommande åren med en av SFV aviserad stängning av Operahuset för renovering någon gång under 2026 och flera år framöver. Det innebär att alternativa lokaler behöver kontrakteras, vilket kommer att medföra ökade kostnader, men även risk för minskade intäkter, om Operan inte har tillgång till en egen scen under stängningsperioden. Betydande underskott i verksamheten innebär ett minskat eget kapital. För att säkerställa Operans kommande åtaganden är det nödvändigt att det egna kapitalet stärks eller att anslaget höjs. En diskussion med ägaren kring detta pågår.

Förutom utmaningarna de kommande åren är det egna kapitalet idag på en god nivå men då har inte Operans långsiktiga hyresåtaganden och framtida ökade fastighetsrelaterade kostnader tagits i beaktande efter en renovering och utbyggnad av Operahuset. Det förs en diskussion även gällande detta med ägaren om hur frågan ska hanteras framgent.

Beträffande resultatet och ställningen i övrigt per 2023-12-31 hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar.

Kungliga Operan AB
RESULTATRÄKNING
(TKR)

	2023	2022
RÖRELSENS INTÄKTER		
<i>Nettoomsättning</i>	118 158	100 855
<i>Statligt anslag</i>	511 796	506 522
SUMMA	<u>629 954</u>	<u>607 377</u>
RÖRELSENS KOSTNADER		
<i>Produktionskostnader</i>	-58 846	-53 589
<i>Personalkostnader</i>	-439 900	-422 041
<i>Lokalkostnader</i>	-58 576	-56 465
<i>Övriga externa kostnader</i>	-66 819	-58 616
<i>Avskrivningar</i>	-14 705	-17 069
SUMMA	<u>-638 846</u>	<u>-607 780</u>
RÖRELSERESULTAT	-8 892	-403
<i>Ränteintäkter</i>	10 030	1 781
<i>Räntekostnader</i>	-371	-396
ÅRETS RESULTAT	<u>767</u>	<u>982</u>

Kungliga Operan AB
BALANSRÄKNING
(TKR)

TILLGÅNGAR	2023-12-31	2022-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
<i>Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier</i>	182 812	193 747
<i>Pågående nyinvesteringar</i>	14 364	427
	<u>197 176</u>	<u>194 174</u>
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
KORTFRISTIGA FORDRINGAR		
<i>Övriga fordringar</i>	21 227	17 708
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>	12 520	11 711
	<u>33 747</u>	<u>29 419</u>
KASSA OCH BANK	114 880	128 769
SUMMA TILLGÅNGAR	<u>345 803</u>	<u>352 362</u>
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
EGET KAPITAL		
BUNDET EGET KAPITAL		
<i>Aktiekapital, 500 aktier à 1.000 kr</i>	500	500
<i>Reservfond</i>	15 090	15 090
	<u>15 590</u>	<u>15 590</u>
FRITT EGET KAPITAL		
<i>Balanserad vinst</i>	69 853	68 871
<i>Årets resultat</i>	767	982
	<u>70 620</u>	<u>69 853</u>
SUMMA EGET KAPITAL	<u>86 210</u>	<u>85 443</u>
AVSÄTTNINGAR	3 721	3 721
LÅNGFRISTIGA SKULDER		
<i>Skulder till kreditinstitut</i>	80 550	88 150
<i>Långfristig del av förutbetalt renoveringsbidrag</i>	39 528	27 887
	<u>120 078</u>	<u>116 037</u>
KORTFRISTIGA SKULDER		
<i>Leverantörsskulder</i>	30 101	30 219
<i>Övriga skulder</i>	13 647	13 753
<i>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</i>	92 046	103 189
	<u>135 794</u>	<u>147 161</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	<u>345 803</u>	<u>352 362</u>

	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	767	982
Avskrivningar	14 705	17 069
Förändringar i avsättningar	0	1 229
Realisationsresultat	-49	-12
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRINGAR AV RÖRELSEKAPITALET	15 423	19 268
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-4 328	-3 022
Minskning/ökning av leverantörsskulder	-118	5 741
Minskning/ökning av övriga kortfristiga rörelseskulder	392	2 200
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	11 369	24 187
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-17 707	-17 774
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	49	12
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-17 658	-17 762
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Ökning/minskning av långfristig skuld	-7 600	-7 600
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-7 600	-7 600
ÅRETS KASSAFLÖDE		
Likvida medel vid årets början	128 769	129 944
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	114 880	128 769

ÖVRIG INFORMATION

ORGANISATION OCH MEDARBETARE

PER DEN 31 DECEMBER 2023 var 542 (538) fast anställda på Operan.

Operachefen Michael Cavanagh har under hösten varit sjukskriven och kommer att lämna sitt uppdrag under 2024. Unga Operans konstnärliga ledare Ellen Lamm har uppdraget som tillförordnad operachef och en rekrytering har påbörjats. Orkesterchefen Helle Solberg lämnar sin tjänst under våren 2024 för att bli vd på Norrlandsoperan. Rekrytering av hennes efterträdare har påbörjats.

TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

OPERAN ERHÅLLER ÅRLIGEN ett anslag från den svenska staten. Operan betalar kostnadshyra för Operahuset till SFV samt delar vissa kostnader med Dramaten.

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

OPERANS ANSLAG FRÅN staten kommer inte längre omfattas av en årlig pris- och löneomräkning (PLO) vilket det tidigare gjort. Detta ökar osäkerheten för verksamheten då cirka 80 procent av intäkterna kommer från statens anslag. I övrigt har inga väsentliga risker eller osäkerhetsfaktorer tillkommit under 2023 än de som redovisas i årsredovisningen för 2022.

REDOVISNINGSPRINCIPER

DENNA BOKSLUTSKOMMUNIKÉ har upprättats som en delårsrapport i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554). Anledningen till detta är att det för närvarande bedöms tillräckligt för att rapportering och övrig informationsgivning för Operan sker på ett transparent och professionellt sätt. Operan använder sig av samma redovisningsprinciper som beskrivits i årsredovisningen för 2022.

KALENDARIUM

ÅRSSTÄMMA 2023 KOMMER att hållas i Stockholm den 29 april kl. 10.00 Resultatredovisning, årsredovisning och hållbarhetsredovisning för 2023 publiceras den 1 april 2024 på Operans hemsida; operan.se

Stockholm den 15 februari 2024

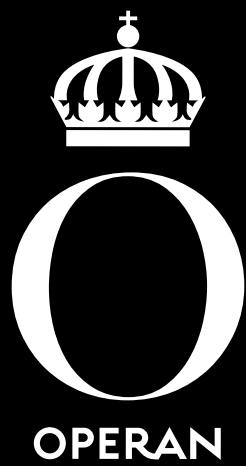
Fredrik Lindgren
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

FRÅGOR OM BOKSLUTSKOMMUNIKÉN BESVARAS AV
Fredrik Lindgren, VD
TELEFON 08-791 43 00
fredrik.lindgren@operan.se

Maria Bratt, VICE VD/CFO
TELEFON 08-791 43 00
maria.bratt@operan.se

ADRESS
Kungliga Operan AB
Box 160 94
108 22 Stockholm
TELEFON 08-791 43 00
ORG.NR. 556190-3294
www.operan.se

Denna bokslutskommuniké har ej varit föremål för revisorernas granskning.

OPERAN